

CSM—52/24
PART—II/PAPER—VI
PHILOSOPHY
ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ର
PAPER—I

**Candidate
must not
write on
this margin.**

Time : 3 Hours

ସମୟ : ୩ ଘଣ୍ଟା

Full Marks : 250

ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା : ୨୫୦

The question paper contains 18 (Eighteen) questions in GROUP—A, (12) and GROUP—B, (06) together.

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ **GROUP—A, (12) ଏବଂ GROUP—B, (06)**କୁ

ମିଶାଇ **18**ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି।

GROUP—A

ଗ୍ରୁପ୍—A

Candidates to attempt 10 (ten) questions within word limit of 250.

Each question carries 15 marks.

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ୧୦ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ୨୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦେବେ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟ ୧୫ ମାର୍କ।

1. Why does Locke reject the notion of innate ideas?

ଲକ୍ (Locke) କାହିଁକି ଜନ୍ମଗତ ଅବଧାରଣାର (notion of innate ideas) ଧାରାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରନ୍ତି?

2. Why does Hume consider self as a republic? Briefly explain Hume's notion of causality.

ହ୍ୟୁମ୍ ନିଜକୁ ଏକ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ବୋଲି କାହିଁକି ବିବେଚନା କରନ୍ତି? ହ୍ୟୁମ୍‌ଙ୍କ କାରଣ ତତ୍ତ୍ୱର ଧାରଣାକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

**Candidate
must not
write on
this margin.**

3. Enumerate the arguments of G.E. Moore for rejecting subjective idealism.

ବିଷୟଗତ ଆଦର୍ଶବାଦକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଜି.ଇ. ମୁରଙ୍କ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

4. Elucidate Sankhya theory of causation. Distinguish between Prakruti and Purusa.

ସାଂଖ୍ୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତର କାରଣକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର । ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

5. Explain the Vaiśeṣika's theory of categories. Why do they accept nonexistence as a category?

ବୈଶେଷିକଙ୍କ ବର୍ଗ ତତ୍ତ୍ୱକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର । ସେମାନେ କାହିଁକି ଅସ୍ତିତ୍ୱହୀନତାକୁ ଏକ ବର୍ଗ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି?

6. Examine the Aristotelian distinction between form and matter.

ଆକୃତି ଏବଂ ପଦାର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଆରିଷ୍ଟୋଟଲଙ୍କ ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

7. Explain and exemplify the possibility of synthetic *a priori* judgements.

ସିନ୍ଥେଟିକ୍ ଆପ୍ରିଓରି (*a priori*) ବିଚାରର ସମ୍ଭାବନାକୁ ସଉଦାହରଣ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

8. Explain the materialism of Charvaka philosophy. Why does not Charvaka accept inference as a source of knowledge?

ଚାର୍ବାକ୍ ଦର୍ଶନର ବସ୍ତୁବାଦକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର । ଚାର୍ବାକ୍ କାହିଁକି ଅନୁମାନକୁ ଜ୍ଞାନର ଉତ୍ସ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ?

9. Critically examine Jaina epistemology.

ଜୈନ ଜ୍ଞାନତତ୍ତ୍ୱକୁ ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ଭାବେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

10. Critically examine the statement 'Jagat mithya Brahman satya' in the context of Advaita philosophy.

ଅଦ୍ୱୈତ ଦର୍ଶନ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ 'ଜଗତ୍ ମିଥ୍ୟା ବ୍ରହ୍ମ ସତ୍ୟ' ବିବୃତ୍ତିକୁ ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ଭାବେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

11. Critically elucidate and compare Spinoza's substance monism with Leibnitz's monadology.

ସ୍ପିନୋଜାଙ୍କ ପଦାର୍ଥ ଅଦ୍ୱିତୀୟତା (monism)କୁ ଲିବନିଜ୍ଙ୍କ ଅଦ୍ୱିତୀୟତା (monadology) ସହିତ ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ଭାବେ ବିଶ୍ଳେଷଣ ତଥା ତୁଳନା କର ।

12. Critically examine Sartre's notion of bad faith.

ସାର୍ତ୍ତ୍ରେଙ୍କ ମନ୍ଦ ବିଶ୍ୱାସର ଅବଧାରଣାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

GROUP—B

ଗ୍ରୁପ୍—B

**Candidate
must not
write on
this margin.**

Candidates to attempt 05 (five) questions within word limit of 300.

Each question carries 20 marks.

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ୦୫ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ୩୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦେବେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟ ୨୦ ମାର୍କ ।

- 13.** What is the Doctrine of Pratityasamutpada? Why does Buddhism accept rebirth but reject the idea of soul?

‘ପ୍ରତୀତ୍ୟସମୁତ୍ପାଦର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ’ କ’ଣ? ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ କାହିଁକି ପୁନର୍ଜନ୍ମକୁ ଗ୍ରହଣ କରେ କିନ୍ତୁ ଆତ୍ମାର ଧାରଣାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରେ?

- 14.** What does the dreaming argument of Descartes’ prove? Elucidate the Cartesian mind-body dualism.

ଡେକାର୍ଟଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନସହ ଜଡ଼ିତ ତର୍କ କ’ଣ ପ୍ରମାଣ କରେ? କାର୍ଟେସିଆନ୍ ମନ-ଶରୀର ଦ୍ୱୈତବାଦକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

- 15.** Critically substantiate the claims of logical positivism. Why does positivism reject metaphysical statements?

ତାର୍କିକ ସକାରାତ୍ମକତାର ଦାବିକୁ ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ଭାବେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର । ସକାରାତ୍ମକତା କାହିଁକି ଆଧୁର୍ଭୌତିକ ବିବୃତ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରେ?

- 16.** Explain the two-world theory of Plato. Critically examine the arguments for the theory of ideas.

ପ୍ଲାଟୋଙ୍କ ଦ୍ୱି-ବିଶ୍ୱ ତତ୍ତ୍ୱ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର । ଚିନ୍ତନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ଭାବେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

- 17.** Critically examine the theory of Pramana according to Nyaya philosophy.

ନ୍ୟାୟ ଦର୍ଶନ ଅନୁସାରେ ପ୍ରମାଣ ତତ୍ତ୍ୱର ସମାଲୋଚନାତ୍ମକ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

- 18.** Explicate the theory of error according to Mimamsa philosophy.

ମିମାଂସା ଦର୍ଶନ ଅନୁସାରେ ତ୍ରୁଟି ତତ୍ତ୍ୱକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

★ ★ ★

SPACE FOR ROUGH WORK

**Candidate
must not
write on
this margin.**

